T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/119
KARAR NO : 2026/169
KARAR TR : 13/04/2026

ÖZET: Davacının tedavisinde kullandığı ilaç bedelinin davalı idare tarafından karşılanması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile tedavi süresince ilaç bedelinin karşılanması istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. P.
Vekili : Av. R. O.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. F. B. Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin "*Endometrium Malign Neoplazml*" tanılı hastalığının tedavisi sürecinde kullanması için, tedavisini yürüten hekimlerce reçete edilen "*Alpelısıb*" etken maddeli P. 150 MG isimli ilacın, Sosyal Güvenlik **Kurumunca** karşılanması istemiyle yaptığı 02/09/2025 tarihli başvurusunun, söz konusu ilacın ödenecek ilaç listesinde yer almadığından bahisle reddedilmesine ilişkin, Rize Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 05/09/2025 tarih ve *E-125329047* sayılı işleminin iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Rize İş Mahkemesi 25/09/2025 tarih ve E.2025/253, K.2025/200 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı Kanun'un 114/1-b ve 115/2. maddeleri uyarınca uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevine girmesi nedeniyle, dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Somut olayda, davacının 5510 sayılı Kanun'un 4/1-(c) bendi kapsamında olduğu anlaşıldığından, Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğinde olması nedeniyle uyuşmazlığın çözümünde idari yargı görevli olduğundan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine..."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Rize İdare Mahkemesi 21/10/2025 tarih ve E.2025/808, K.2025/987 sayılı kararı ile davanın yetki yönünden reddine ve dosyanın Samsun İdare Mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nj1NrM5 - AuSWu47 - 2Lu/T88 - FeK+pU= ile erişebilirsin

5. Samsun 3. İdare Mahkemesi 01/12/2025 tarih ve E.2025/1176, K.2025/1436 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde iş mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 29/12/2025 tarih ve E.2025/2451, K.2025/2719 sayılı kararı ile, idare mahkemesince Uyuşmazlık Mahkemesine başvurularak, verilecek kararın sonucuna kadar işin incelenmesinin ertelenmesi gerekirken, davanın görev yönünden reddinde hukuki isabet bulunmadığı gerekçesiyle, istinaf başvurusunun kabulüne ve ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

6. **Samsun 3. İdare Mahkemesi 29/01/2026 tarih ve E.2026/60 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, davanın 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Bu durumda, dava dosyasında yer alan bilgiler ile UYAP kayıtlarının değerlendirilmesinden, davacının 26/09/2022 tarihinde Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü bünyesinde Muhasebe Uzman Yardımcısı olarak ilk kez SGK kaydının yapıldığı anlaşılmakta olup, yukarıda yer verilen Kanun hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararı birlikte değerlendirildiğinde, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 01/10/2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi (memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bunların hak sahiplerine ilişkin olarak) hizmeti bulunmadığı, davacının tedavisinde kullanılan ilaçların bedelinin ödenmesi talebine ilişkin uyuşmazlıkta, 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi uyarınca iş mahkemeleri görevli olduğu kanaatine varıldığından, olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için yukarıda anılan amir hüküm uyarınca dosyaların Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır..."*

7. Samsun 3. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. T.C Anayasası'nın "*F. Uyuşmazlık Mahkemesi*" başlıklı 158. maddesinin son fıkrası şöyledir:

> *"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi 'nin karan esas alınır."*

9. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "*Sigortalı sayılanlar*" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

> *"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)*
> *Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından,*
> *a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,*
> *...*
> *c) Kamu idarelerinde;*
> *1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nj1NrM5 - AuSWu47 - 2Lu/T88 - FeK+pU= ile erişebilirsin

pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,

2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,

sigortalı sayılırlar."

10. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Genel sağlık sigortalısı sayılanlar"* başlıklı 60. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/38 md.)
İkametgahı Türkiye'de olan kişilerden;
a) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının;
1) (a) ve (c) bentleri gereğince sigortalı sayılan kişiler,
2) (b) bendi gereğince sigortalı sayılan kişiler,
b) İsteğe bağlı sigortalı olan kişiler,
c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentlerine göre sigortalı sayılmayanlardan;
...
3) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, genel sağlık sigortalısı sayılır."

11. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

12. 5510 sayılı Kanun'un "*5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri*" başlıklı geçici 4. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

" (Değişik: 17/4/2008-5754/68 md.)
...
Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

B. Yargı Kararı

13. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 tarih ve E.2010/65, K.2011/169 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun 'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nj1NrM5 - AuSWu47 - 2Lu/T88 - FeK+pU= ile erişebilirsin

esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun 'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mahmut BALLI, Bilal ÇALIŞKAN ve Yüksel NAVDAR'ın katılımlarıyla yapılan 13/04/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Hatice COŞKUN'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü.

16. Dava, tedavi görmekte olan davacının, tedavisi için reçete edilen ilaç bedelinin ödenmesi istemiyle yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin, Rize Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 05/09/2025 tarih ve E-125329047 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

17. 5510 sayılı Kanun'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kapsamında bulunanlar, geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme bağlı tutulmuş ve 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra göreve başlayanlar yönünden, prim esasına dayalı sigorta sistemine geçilmiştir. Bu sistemle, devlet memurları ve diğer kamu görevlileri, hizmet akdine göre ücretle çalışanlar, tarım işlerinde ücretle çalışanlar, kendi hesabına çalışanlar ve tarımda kendi hesabına çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik rejimi, aktüeryal olarak hak ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nj1NrM5 - AuSWu47 - 2Lu/T88 - FeK+pU= ile erişebilirsin

yükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplanmıştır.

18. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği, ancak bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır. Yine 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce 506 ve 1479 sayılı Kanun'lara tâbi sigortalı hizmeti olanlar bakımından iş mahkemesi yerine idari yargı merciinin görevli olduğuna dair bir hükmün bulunmaması nedeniyle bu sigortalılar ile Kurum arasında çıkan ihtilafların 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi uyarınca iş mahkemesince çözümlenmesi gerekmektedir.

19. Somut olayda, davacının 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na tabi hizmeti bulunmadığı, 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında 26/09/2022 tarihinde Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü bünyesinde Muhasebe Uzman Yardımcısı olarak sigortalı hizmeti mevcut olup genel sağlık sigortasından yararlandığı, davacının tedavisinde kullanılan ilaç bedelinin Kurumca ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlığın 5510 sayılı Kanun'un uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıktığı ve anılan Kanun'un 101. maddesinde yer alan âmir hüküm gereği uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Samsun 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Rize İş Mahkemesinin 25/09/2025 tarih ve E.2025/253, K.2025/200 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLÎ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Samsun 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Rize İş Mahkemesinin 25/09/2025 tarih ve E.2025/253, K.2025/200 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/04/2026 tarihinde OY BİRLİĞİYLE İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Mahmut	Bilal	Yüksel
BALLI	ÇALIŞKAN	NAVDAR

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden nj1NrM5 - AuSWu47 - 2Lu/T88 - FeK+pU= ile erişebilirsin